

Etusivu>Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat>Vanhempainvastuu: huoltajuus ja tapaamisoikeus

Vanhempainvastuu: huoltajuus ja tapaamisoikeus

Alankomaat

1 Mitä lakitermi "lapsen huolto" käytännössä tarkoittaa? Mitä oikeuksia ja velvollisuuksia lapsen huoltajalla on?

Lapsen huollolla tarkoitetaan alaikäisen huoltajuutta ja vastuuta tämän kasvatuksesta ja hoidosta.

Siviililain 1 osan 247 §:ssä todetaan seuraavaa:

1. Lapsen huolto käsittää vanhemman velvollisuuden ja oikeuden hoitaa ja kasvattaa alaikäistä lastaan.
2. Hoidolla ja kasvatuksella tarkoitetaan huolehtimista ja vastuuta lapsen henkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnista ja turvallisuudesta sekä tämän persoonallisuuden kehityksen tukemista. Vanhemmat eivät saa käyttää lapsen hoidossa ja kasvatuksessa henkistä tai ruumiillista väkivaltaa eivätkä kohdella tätä muulla tavoin halventavasti.
3. Lapsen huolto käsittää myös vanhemman velvollisuuden tukea lapsensa ja tämän toisen vanhemman välistä suhdetta.
4. Lapsella, jonka huollosta vanhemmat vastaavat yhdessä, on oikeus tulla molempien vanhempiensa tasapuolisesti hoitamaksi ja kasvattamaksi a) avioliiton purkautumisen jälkeen, kun syynä on muu kuin kuolema tai asumusero, b) rekisteröidyn parisuhteen purkautumisen jälkeen, kun syynä on muu kuin kuolema, ja c) yhteiselämän päättymisen jälkeen edellyttäen, että asia on kirjattu 252 §:n 1 momentissa esitetyn mukaisesti.
5. Vanhemmat voivat 4 momentin täytäntöön panemiseksi ottaa sopimuksessa tai huoltajuussuunnitelmassa huomioon käytännön ongelmat, joita aiheutuu a) avioliiton purkautumisesta muista syistä kuin kuoleman tai asumuseron takia, b) rekisteröidyn parisuhteen purkautumisesta muista syistä kuin kuoleman takia ja c) yhteiselämän päättymisestä edellyttäen, että asia on kirjattu 252 §:n 1 momentissa esitetyn mukaisesti, mutta vain siinä määrin ja niin pitkään kuin kyseiset esteet ovat olemassa.

2 Kuka lapsen huoltaja yleensä on?

Lapsen huolto ja vastuu tämän kasvatuksesta ja hoidosta kuuluu vanhemmille. Tähän sääntöön on kuitenkin poikkeuksia.

3 Voidaanko lapselle määrätä muu huoltaja, jos lapsen vanhemmat eivät kykene tai ovat haluttomia toimimaan lapsensa huoltajina?

Jos vanhemmat eivät halua tai kykene toimimaan huoltajina, tuomioistuin voi uskoa lapsen huollon kolmannelle.

4 Kuinka huoltajuudesta päätetään silloin kun vanhemmat eroavat tai muuttavat erilleen?

Lapsen huolto eli vastuu lapsen kasvatuksesta ja hoidosta säilyy molemmilla vanhemmilla eron jälkeen. Tähän sääntöön on kuitenkin poikkeuksia. Tietyissä tapauksissa tuomari voi hakemuksesta määrätä lapsen huollon vain toiselle vanhemmista. Vanhemmuudesta (jota ei pidä sekoittaa huoltajuuteen) ja siihen kuuluvista oikeuksista ja velvollisuuksista voidaan sopia avioeron yhteydessä laadittavassa huoltajuussuunnitelmassa (*ouderschapsplan*) myös toisella tavalla.

5 Jos vanhemmat pääsevät sopimukseen lapsen huoltajuudesta, miten sopimus saadaan oikeudellisesti sitovaksi?

Avioerotapauksessa sovitut järjestelyt kirjataan huoltajuussuunnitelmaan, joka menee tuomioistuimen tarkasteltavaksi. Tuomioistuin vahvistaa avioeron.

Ks. myös <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord/checklist-bij-scheiden-of-uit-elkaar-gaan>

6 Jos vanhemmat eivät pääse yksimielisyyteen lapsen huoltajuudesta, mitä muita keinoja asian ratkaisemiseksi on tuomioistuinkäsittelyn lisäksi?

Sovittelua voidaan käyttää vanhemmuuteen liittyvien erimielisyyksien ratkaisemiseen.

7 Jos vanhemmat vievät asian oikeuteen, mistä lapsen liittyvistä asioista tuomari voi päättää?

Tuomari voi päättää mistä tahansa huoltajuussuunnitelmaan kuuluvasta asiasta, kuten huollosta, hoito- ja kasvatustehtävien jakautumisesta ja lapsen pääasiallisesta asuinpaikasta.

8 Jos tuomioistuin päättää, että huoltajuus kuuluu yksin toiselle vanhemmista, tarkoittaako tämä, että hän saa päättää kaikista lasta koskevista asioista kysymättä toiselta vanhemmalta?

Ei. Yksinhuoltaja on velvollinen pitämään toisen vanhemman ajan tasalla lapsen henkilöön ja omaisuuteen liittyvistä tärkeistä asioista ja kysymään tämän mielipidettä niihin liittyvistä päätöksistä. Yksinhuoltaja on kuitenkin se, joka tekee lopulliset päätökset.

9 Jos tuomioistuin päättää, että vanhemmilla on yhteishuoltajuus, mitä se käytännössä merkitsee?

Tällöin molemmilla vanhemmilla on samat oikeudet ja velvollisuudet (ks. vastaus kysymykseen 1), paitsi jos he ovat huoltajuussuunnitelmassa sopineet erilaisesta tehtävänjaosta lapsen kasvatuksen ja hoidon suhteen.

10 Minkä tuomioistuimen tai viranomaisen puoleen tulee kääntyä, jos halutaan laittaa lapsen huoltoasia vireille? Mitä muodollisuuksia tähän liittyy ja mitkä asiakirjat hakemukseen tulee liittää?

Lapsen huoltajuuden saamiseksi on käännäytävä lapsen kotipaikan tuomioistuimen puoleen. Riippuu omasta ja lapsen tilanteesta, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle pitää toimittaa. Sivulla www.rechtspraak.nl olevista [menettelysäännöistä](#) selviää, mitä asiakirjoja tarvitaan (valitse *Procesreglementen familie en jeugdrecht* ja tämän jälkeen *Gezag en omgang*). Lisäapua saa tarvittaessa asianajajalta.

11 Mitä menettelyä näissä asioissa sovelletaan? Onko kiireellisiä tilanteita varten erityistä menettelyä?

Huoltajuusasioita varten ei ole erillismenettelyä. Kyllä, kiireellisiä tapauksia varten on välitoimimenettely.

12 Myönnetäänkö oikeudenkäyntikuluihin oikeusapua?

Kyllä, apua voi saada tietyin ehdoin. Oikeusapulautakunnan (*Raad voor Rechtsbijstand*) verkkosivuilla on asiasta [lisätietoja](#).

13 Voiko lapsen huoltoa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Kyllä, muutosta voi hakea ylioikeudelta (*gerechtshof*).

14 Joissain tapauksissa lapsen huolto koskevan päätöksen täytäntöönpanoa täytyy hakea tuomioistuimelta tai toiselta viranomaiselta. Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?

Asiassa sovelletaan tavanomaista tuomioistuinmenettelyä.

15 Millä tavoin tulee menetellä, jos halutaan, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama huoltajuuspäätös tunnustetaan ja pannaan täytäntöön tässä jäsenvaltiossa?

Periaatteessa ei tarvitse tehdä mitään, koska menettely on automaattinen Bryssel IIa asetuksen nojalla. Tanska on ainoa jäsenvaltio, johon kyseistä asetusta ei sovelleta.

16 Minkä tuomioistuimen puoleen tulee tässä jäsenvaltiossa kääntyä, jos halutaan vastustaa sitä, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama huoltajuuspäätös tunnustetaan? Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?

Asia on vietävä sen maan ylempään tuomioistuimeen, jossa päätös on tehty.

Alankomaissa perheasian viemiseen ylempään tuomioistuimeen tarvitaan asianajajaa, joka toimittaa muutoksenhakupakettien ylioikeuden [kirjaamoon](#).

Sen jälkeen kun tuomioistuin on antanut perheasiassa päätöksen, asianajajalla on kolme kuukautta aikaa hakea siihen muutosta. Ylioikeus valvoo tarkkaan tämän määräajan noudattamista. Päivämäärä, jona tuomioistuimen kirjaamo on vastaanottanut muutoksenhakemuksen, katsotaan muutoksenhaun viralliseksi esittämispäiväksi.

17 Mitä lakia tuomioistuin soveltaa lapsen huoltoa koskevassa oikeudenkäynnissä silloin kun lapsi tai osapuolet eivät asu tässä jäsenvaltiossa tai kun he ovat eri maiden kansalaisia?

Alankomaalainen tuomioistuin soveltaa ainoastaan Alankomaiden lainsäädäntöä.

Tämä verkkosivu on osa [Sinun Eurooppasi](#) -sivustoa.

[Anna palautetta](#) sisällön hyödyllisyydestä.



This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 07/02/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.